

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ

Հոդված 351. Անուղղակի եղանակներով հարկման բազաների և հարկային պարտավորությունների գնահատումը

1. Համալիր հարկային ստուգումների ընթացքում հարկային մարմինն անուղղակի եղանակներով իրականացնում է հարկ վճարողի հարկման բազաների և հարկային պարտավորությունների գնահատում (վերագնահատում) հետևյալ հիմքերից որևէ մեկի առկայության դեպքում.

1) օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվապահական հաշվառման կամ հարկային պարտավորություններին առնչվող հաշվառման բացակայությունը.

2) հարկային պարտավորությունների հաշվարկման համար սահմանված տեղեկությունների կամ փաստաթղթերի չներկայացումը.

3) հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճենն օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով չտրամադրումը.

4) հարկային մարմին ներկայացրած հարկային հաշվարկներում ոչ հավաստի տվյալների ներառումը.

5) հաշվապահական հաշվառումը «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված նորմերի կամ կանոնների խախտմամբ վարելը, որի հետևանքով անհնար է դառնում հարկային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հարկ վճարողի հարկային պարտավորությունները հաշվարկելը, կամ ստուգումը ներառող հարկային տարում 200 միլիոն դրամը գերազանցող իրացման շրջանառություն կամ համախառն եկամուտ ունեցող հարկ վճարողի կողմից առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեության մասով անալիտիկ հաշվառում չվարելը կամ անալիտիկ հաշվառման տվյալները չտրամադրելը.

6) հաշվապահական հաշվառման կամ հարկային պարտավորություններին առնչվող հաշվառման փաստաթղթերում կամ հարկային հաշվարկներում արտացոլված՝ հարկի հաշվարկմանն առնչվող տվյալների և հարկային պարտավորություններ առաջացնող գործառնությունների վերաբերյալ բանկային հաշվի քաղվածքում արտացոլված տվյալների անհամապատասխանությունը:

2. Սույն հոդվածի կիրառության իմաստով՝ հարկային մարմին ներկայացված հարկային հաշվարկներում ներառված տվյալները համարվում են ոչ հավաստի, եթե՝

1) հարկ վճարողի մոտ որևէ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում իրականացված չափագրումների արդյունքներով և հարկ վճարողի կողմից նույն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հարկային մարմին ներկայացված հարկային հաշվարկների տվյալներով հարկման բազաների հաշվարկված մեծությունների միջև առկա է 20 և ավելի տոկոսի չափով դրական տարբերություն.

2) հարկ վճարողի մոտ որևէ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում իրականացված հսկիչ գնման արդյունքներով և հարկ վճարողի կողմից նույն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հարկային մարմին ներկայացված հարկային հաշվարկները կազմելու համար հիմք հանդիսացած (այդ թվում՝ հաշվապահական հաշվառման) տվյալներով գների միջև առկա է 20 և ավելի տոկոսի չափով դրական տարբերություն.

3) հարկային հսկողության իրականացման համար հարկային մարմին ներկայացված տեղեկությունների և հարկ վճարողի կողմից նույն ժամանակաշրջանի համար հարկային մարմին ներկայացված հարկային հաշվարկների հարկման բազաների տվյալների միջև առկա է 20 և ավելի տոկոսի չափով դրական տարբերություն:

4) կախյալ հարկ վճարողների միջև իրականացված՝ հարկման համար հիմք հանդիսացած գործարքների մասով առկա է համեմատելի հանգամանքներում այդ գործարքների համադրելի գներից 20 և ավելի տոկոսի չափով դրական տարբերություն:

3. Սույն հոդվածով սահմանված հասկացությունները կիրառվում են հետևյալ իմաստներով.

1) կախյալ հարկ վճարող՝ հարկ վճարող, որի որոշումները օրենքով չարգելված ձևով կանխորոշվում են մեկ այլ հարկ վճարողի կողմից (այդ թվում՝ Օրենսգրքին համապատասխան փոխկապակցված անձինք).

2) շուկայական գին՝ ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների գին, որն առաջացել է շուկայում նույն, իսկ դրանց բացակայության դեպքում համանման ապրանքների, նույն աշխատանքների կամ նույն ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոխհարաբերության արդյունքում:

4. Հարկային մարմնի կողմից անուղղակի եղանակով հարկման բազաների գնահատման (վերագնահատման) ու հարկային պարտավորությունների հաշվարկման ժամանակ կիրառվում են հետևյալ մեթոդները.

1) համադրելի գների մեթոդ՝ հարկման օբյեկտները և հարկման բազաները գնահատվում (վերագնահատվում) են նույն ապրանքների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ համանման ապրանքների, նույն աշխատանքների կամ նույն ծառայությունների համար համեմատելի հանգամանքներում շուկայական գների հետ համադրելու միջոցով: Համադրելի գների մեթոդի կիրառման հիմնական պայման է հանդիսանում նույն ապրանքների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ համանման ապրանքների, նույն աշխատանքների կամ նույն ծառայությունների համար համեմատելի հանգամանքներում համադրելի շուկայական գների վերաբերյալ սույն հոդվածին համապատասխան ելակետային տվյալների (դրանցից որևէ մեկի) առկայությունը: Համադրելի գների մեթոդի կիրառման ժամանակ դիտարկվող գործարքի շուկայական գնի որոշման նպատակով կարող են կատարվել համադրելի շուկայական գնի ձգորտումներ՝ հաշվի առնելով դիտարկվող գործարքի և համադրվող գործարքների պայմանները, գործունեության իրականացման վայրը, աշխատողների թիվը, մասնագիտացումը, շրջանառության ծավալները, ծախսերը, եկամուտները, շահութաբերությունը, սակայն ձգորտման արդյունքում համադրելի շուկայական գինը կարող է նվազեցվել ոչ ավելի, քան 10 տոկոսի չափով.

2) ծախսային մեթոդ՝ հարկման օբյեկտների գնահատման (վերագնահատման) համար ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների շուկայական գինը որոշվում է որպես տվյալ ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության գծով ծախս ճանաչվող՝ ձեռք բերելու, վերամշակելու (առկայության դեպքում) և այլ ծախսերի ու հավելագնի հանրագումար: Ծախսային մեթոդի կիրառման հիմնական պայման է հանդիսանում համեմատելի հանգամանքներում նույն ապրանքների, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ համանման ապրանքների, նույն աշխատանքների կամ նույն ծառայությունների մասով մեկ կամ ավելի գործարքների ընթացքում կատարված ծախսերի և հավելագնի վերաբերյալ սույն հոդվածին համապատասխան ելակետային տվյալների (դրանցից որևէ մեկի) առկայությունը: Ծախսային մեթոդի կիրառման ժամանակ դիտարկվող գործարքի շուկայական գնի որոշման նպատակով կարող են կատարվել համադրելի հավելագնի հիման վրա որոշված շուկայական գնի ձգորտումներ՝ հաշվի առնելով դիտարկվող գործարքի և համադրվող գործարքների պայմանները, գործունեության իրականացման վայրը, աշխատողների թիվը,

մասնագիտացումը, շրջանառության ծավալները, ծախսերը, եկամուտները, շահութաբերությունը, սակայն ճշգրտման արդյունքում համադրելի հավելագնի հիման վրա որոշված շուկայական գինը կարող է նվազեցվել ոչ ավելի, քան 10 տոկոսի չափով.

3) վերավաճառքի գնի մեթոդ` հարկման օբյեկտների գնահատման (վերագնահատման) համար ապրանքների շուկայական գինը որոշվում է որպես նույն ապրանքի հետագա վաճառքի (վերավաճառքի) գնի և վերավաճառողի կողմից տվյալ ապրանքի իրացման ծախսերի ու վերավաճառքի հավելագնի տարբերություն` առանց հաշվի առնելու վերավաճառողի կողմից տվյալ ապրանքը ձեռք բերելու գինը: Վերավաճառքի գնի մեթոդի կիրառման ժամանակ համադրելի վերավաճառողի հավելագինը հաշվի է առնվում պայմանով, որ ապահովվի նույն, իսկ դրա բացակայության դեպքում` համանման մեկ կամ ավելի համադրելի ապրանքների մասով գործարքների դեպքում տվյալ ոլորտի համար սովորաբար կիրառելի շահութաբերությունը: Վերավաճառքի գնի մեթոդի կիրառման հիմնական պայմաններն են տվյալ ապրանքի վաճառքի գնի վերաբերյալ տեղեկատվության բացակայությունը կամ ոչ հավաստի տվյալը, տվյալ ապրանքի վերավաճառքի գնի և վերավաճառողի իրացման ծախսերի առկայությունը.

4) շահույթի բաշխման մեթոդ` կախյալ հարկ վճարողների հարկման օբյեկտների գնահատման (վերագնահատման) համար որոշվում է շահույթի այն չափը, որը պետք է բաշխվեր գործարքի մասնակիցների միջև, եթե չլինեին կախյալ: Գործարքից ստացված շահույթի բաշխման մեթոդը նախատեսում է, որ գործարքին մասնակցող կախյալ հարկ վճարողներից յուրաքանչյուրին հատկացվում է տվյալ գործարքից ստացած ընդհանուր շահույթի (եկամտի կամ կրած վնասի) այնպիսի մաս, որը կախյալ չհամարվող անձը կարող էր ակնկալել համադրելի անկախ գործարքին մասնակցելիս: Շահույթի բաշխման մեթոդը կիրառվում է այն դեպքում, երբ գործարքների փոխկապակցվածությամբ պայմանավորված` հնարավոր չէ դրանք գնահատել առանձին.

5) զուտ շահույթի մեթոդ` կախյալ հարկ վճարողների հարկման օբյեկտների գնահատման (վերագնահատման) համար որոշվում է այն զուտ շահույթը, որը պետք է ստանային գործարքի անկախ մասնակիցները` համեմատելի հանգամանքներում: Կախյալ հարկ վճարողների միջև կատարված գործարքների դեպքում ստացվող զուտ շահույթը համադրվում է համեմատելի հանգամանքներում անկախ և նույն, դրա բացակայության դեպքում` համանման ապրանքների, նույն աշխատանքների կամ նույն ծառայությունների մասով մեկ կամ մի քանի գործարքներից ստացվող զուտ շահույթի (եկամտի) հետ: Սույն կետի կիրառության իմաստով` գործարքներից ստացվող զուտ շահույթ է համարվում այդ գործարքների գծով ստացվող եկամտի և դրանց գծով ծախսերի դրական տարբերությունը.

6) վարձու աշխատողների թվաքանակի մեթոդ` հարկման օբյեկտների գնահատման (վերագնահատման) համար որոշվում է տարբեր գործունեության տեսակի աշխատողների թվաքանակի տեսակարար կշիռը (տոկոսային արտահայտությամբ) աշխատողների ընդհանուր թվաքանակի կազմում և այն բազմապատկվում է իրականացված գործունեության ընդհանուր արդյունքում ձևավորված համախառն եկամտի գումարով: Վարձու աշխատողների թվաքանակի մեթոդը կիրառվում է այն ժամանակ, երբ հարկ վճարողի կողմից տարբեր գործունեության տեսակների իրականացման արդյունքում ձևավորված համախառն եկամտի կազմում հստակ չէ, թե կոնկրետ գործունեության տեսակի արդյունքում ստացված եկամուտն ինչ տեսակարար կշիռ է կազմում.

7) չափագրման արդյունքների կիրառման մեթոդ` կիրառվում է հարկման բազաների գնահատման (վերագնահատման) համար հարկ վճարողի մոտ որևէ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում իրականացված չափագրումների արդյունքներով և հարկ վճարողի կողմից նույն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ներկայացված

հարկային հաշվարկների տվյալներով հարկման բազաների հաշվարկված մեծությունների միջև 20 և ավելի տոկոսի չափով դրական տարբերության դեպքում՝ ա. չափագրումների արդյունքների հիման վրա դրական տարբերության չափով ճշգրտվում են այն ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների հարկային պարտավորությունները, որոնց ընթացքում կատարվել են չափագրումներ, իսկ տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններ ունեցող հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկման համար հաշվի են առնվում միայն սույն ենթակետում նշված ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների ճշգրտումները,

բ. չափագրման արդյունքների հիման վրա ճշգրտվում են նաև հարկային տարվա այն ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների հարկային պարտավորությունները, որոնց ընթացքում չեն կատարվել չափագրումներ, եթե հարկային տարվա ընթացքում հարկ վճարողի մոտ առնվազն չորս անգամ կատարվել են միևնույն հաշվետու ամսական կամ միևնույն հաշվետու եռամսյակային չվերաբերող չափագրումներ ու դրանց միջինացված (միջին թվաբանականով) արդյունքների և հարկ վճարողի կողմից նույն ժամանակաշրջանների համար ներկայացված հարկային հաշվարկներով հաշվարկված հարկման բազաների միջինացված (միջին թվաբանականով) մեծությունների միջև առկա է 20 և ավելի տոկոսի չափով դրական տարբերություն: Տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններ ունեցող հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկման համար չափագրումներ չկատարված ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների ճշգրտումները կատարվում են սույն ենթակետում նշված տարբերությունների չափով,

գ. ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների ընթացքում կատարված չափագրումների արդյունքները միջինացվում են չափագրման իրականացման մեկ ժամվա (րոպեները հաշվի չեն առնվում) միջին թվաբանականով և հաշվարկվում են համապատասխանաբար ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների բոլոր աշխատանքային օրերի համար՝ հաշվի առնելով հարկ վճարողի աշխատանքային ռեժիմը: Սույն կետի «բ» ենթակետում նշված դեպքում չափագրումների միջինացված արդյունքները հաշվարկվում են համապատասխան ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների համար սույն ենթակետով սահմանված կարգով հաշվարկված մեծությունների միջին թվաբանականով: Հաշվետու ժամանակաշրջանների հարկային պարտավորությունների ճշգրտման նպատակով տոնական օրերին կատարված չափագրման արդյունքները, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանում հարկ վճարողի գործունեության սահմանված կարգով դադարեցման ժամանակահատվածները հաշվի չեն առնվում.

8) հսկիչ գնումների արդյունքների կիրառման մեթոդ՝ կիրառվում է հարկման օբյեկտների գնահատման (վերագնահատման) համար հարկ վճարողի մոտ որևէ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում օրենքով սահմանված կարգով իրականացված հսկիչ գնման արդյունքների և հարկ վճարողի կողմից նույն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ներկայացված հաշվետվությունները կազմելու համար հիմք հանդիսացած (այդ թվում՝ հաշվապահական հաշվառման) տվյալներով գների միջև 20 և ավելի տոկոսի չափով դրական տարբերության դեպքում: Հսկիչ գնման արդյունքների հիման վրա դրական տարբերության չափով ճշգրտվում են այն ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների հարկային պարտավորությունները, որոնց ընթացքում կատարվել են հսկիչ գնումներ, իսկ տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկման մասով հիմք են ընդունվում միայն սույն կետում նշված ամսական կամ եռամսյակային հաշվետու ժամանակաշրջանների ճշգրտումները: Հսկիչ գնման արդյունքների հիման

վրա սույն կետում նշված ճշգրտումները կատարվում են միայն այն ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների գծով, որոնց մասով կատարվել են հսկիչ գնումներ:

5. Անուղղակի եղանակով հարկ վճարողի հարկման օբյեկտների գնահատման (վերագնահատման) և հարկային պարտավորությունների հաշվարկման մեթոդների կիրառման համար հիմք են ընդունվում հետևյալ ելակետային տվյալները.

1) հարկային և մաքսային մարմինների տեղեկատվական բազայում, ինչպես նաև հարկ վճարողի հարկային (մաքսային) գործում առկա տեղեկատվությունը, մասնավորապես՝

ա. հարկ վճարողի ներկայացրած հարկային հաշվարկներում արտացոլված տվյալները,

բ. Կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված օգտակար հանածոների և դրանց արտադրատեսակների, ապրանքների արտադրության և շրջանառության ֆիզիկական ծավալները, ինչպես նաև իրացման փաստացի գները (այդ թվում՝ միջին),

գ. հսկիչ դրամարկղային մեքենաներով, այդ թվում՝ էլեկտրոնային հսկիչ դրամարկղային մեքենաներով իրականացված դրամական հաշվարկների հանրագումարը,

դ. գործարքների և գործողությունների փաստաթղթավորման նպատակով կիրառվող հաշվարկային փաստաթղթերի (հարկային հաշիվ, ճշգրտող հարկային հաշիվ, հաշիվ վավերագիր, ճշգրտող հաշիվ վավերագիր, հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոն և էլեկտրոնային հսկիչ դրամարկղային մեքենայի էլեկտրոնային կտրոն (միայն եկամուտները հիմնավորելու մասով) տվյալները,

ե. ստուգումների և (կամ) ուսումնասիրությունների (այդ թվում՝ հսկիչ գնման արդյունքները), գույքագրման և չափագրման տվյալները,

զ. ԵՏՄ անդամ չհամարվող պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ապրանքների ներմուծման կամ Հայաստանի Հանրապետության սահմանով ԵՏՄ անդամ չհամարվող պետություններ ապրանքների արտահանման դեպքում սահմանված կարգով որոշվող մաքսային արժեքը.

2) Օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային մարմին ներկայացվող (այդ թվում՝ երրորդ անձից ստացված) տեղեկությունները.

3) նույն ապրանքների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ համանման ապրանքների, նույն աշխատանքների կամ նույն ծառայությունների համար համեմատելի հանգամանքներում համադրելի շուկայական գների որոշման համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, մասնավորապես՝

ա. գույքի գնահատման գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների, այլ մասնագիտական (փորձագիտական) կազմակերպությունների (բրոկերների, բորսաների) կողմից ծառայությունների կամ գույքի գնահատված արժեքը,

բ. պետական գնումների և բյուջետային ծախսերի նախահաշիվ կազմելու ժամանակ հիմք ընդունված գները, շինարարական պատվերների (այդ թվում՝ մրցույթների) շրջանակներում նախատեսված շահույթը,

գ. գնացուցակային (կատալոգային) գները, ինտերնետային կայքում տեղադրված, հեռահաղորդակցության, մամուլի և զանգվածային լրատվության միջոցների հրապարակած, ինչպես նաև գովազդային տեղեկությունները,

դ. նույն ապրանքների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ համանման ապրանքների աճուրդային կարգով ձևավորված իրացման գինը,

ե. ~~Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի~~ Մրցակցության և սպառողների շահերի պաշտպանության հանձնաժողովի տեղեկությունները՝ տնտեսության տարբեր ճյուղերում գերիշխող դիրք գրավող կազմակերպությունների կողմից ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների իրացման գների վերաբերյալ,

զ. Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից սահմանված կարգով տրամադրված՝ ապրանքների իրացման միջին գները.

4) քրեական վարույթ իրականացնող մարմինների տրամադրած՝ հարկման համար հիմք հանդիսացող տվյալները:

5) համեմատելի հանգամանքներում գործող հարկ վճարողների կողմից կամ նրանց միջև համապատասխան ժամանակաշրջանում կիրառված գների ու հարկման համար հիմք հանդիսացող այլ ցուցանիշների (այդ թվում՝ ծախսերի, եկամուտների հավելագների, վերադիրների) մասին տվյալները, նույն ապրանքների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ համանման ապրանքների, նույն աշխատանքների կամ նույն ծառայությունների գները:

6) օրենքով սահմանված կարգով ստացված այլ տեղեկություններ:

6. Սույն հոդվածի 4-րդ մասի 7-րդ և 8-րդ կետերով սահմանված մեթոդները կիրառվում են միայն սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված դեպքերում:

7. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված մեթոդների կիրառության իմաստով՝

1) վաճառքի գծով որպես ծախս ճանաչվող՝ ձեռքբերման, վերամշակման և այլ փաստաթղթավորված ծախսերի բացակայության դեպքում հիմք է ընդունվում ձեռնարկատիրական եկամտի մեջ 25 տոկոս շահութահարկով հարկման բազայի հաշվարկային ցուցանիշը:

2) վաճառքի գծով եկամուտների բացակայության դեպքում հիմք է ընդունվում ձեռքբերման, վերամշակման և այլ ծախսերի հանրագումարի նկատմամբ 33.3 տոկոս վերադիրի հաշվարկային ցուցանիշը:

8. Այն դեպքում, երբ բացակայում են հարկ վճարողի կողմից ապրանքների՝ այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ձեռքբերումը (ստեղծումը) հիմնավորող փաստաթղթերը (տեղեկությունները, տվյալները), այդ ապրանքները համարվում են ձեռք բերված (ստեղծված) ստուգվող ժամանակաշրջանի վերջին հաշվետու (ամիս կամ եռամսյակ) ժամանակաշրջանում, բայց ոչ ուշ, քան այդ ապրանքների օտարման (օգտագործման, ծախսման) հաշվետու ժամանակաշրջանը՝ հաշվի առնելով նաև դրանց ստեղծման առանձնահատկությունները: Այն դեպքում, երբ բացակայում են հարկ վճարողի կողմից ապրանքների՝ ստուգվող ժամանակաշրջանում օտարումը հիմնավորող փաստաթղթերը (տեղեկությունները, տվյալները), այդ ապրանքները համարվում են օտարված ստուգվող ժամանակաշրջանի վերջին հաշվետու (ամիս կամ եռամսյակ) ժամանակաշրջանում, բայց ոչ շուտ, քան այդ ապրանքները ձեռք բերելու հաշվետու ժամանակաշրջանը:

9. Սույն հոդվածով սահմանված ելակետային տվյալների հիման վրա կիրառված որևէ մեթոդի արդյունքը հանդիսանում է հարկային մարմնի կողմից գնահատված (վերագնահատված) հարկման բազա: Հարկային մարմնի կողմից տարբեր մեթոդների կամ միևնույն մեթոդով տարբեր ելակետային տվյալների կիրառմամբ իրարից տարբերվող արդյունքներ (գնահատված (վերագնահատված) հարկման բազա) ստանալու դեպքում, հարկային մարմինը դրանցից ընտրում է նվազագույնը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անուղղակի եղանակներով հարկային պարտավորությունների հաշվարկը կատարվում է օրենքով սահմանված կարգով քրեական վարույթ իրականացնող և ստուգման իրավասություն ունեցող այլ մարմինների կողմից հարկային մարմին ներկայացվող՝ հարկման համար հիմք հանդիսացող հարկման օբյեկտի (օբյեկտների) և հարկման բազայի (բազաների) հիման վրա, երբ հիմք են ընդունվում միայն այդ տվյալները:

10. Սույն հոդվածի 9-րդ մասին համապատասխան՝ հարկ վճարողի հարկման բազաների գնահատման (վերագնահատման) արդյունքների կիրառման վերաբերյալ որոշումը (եզրակացությունը) ընդունում է հարկային մարմնի՝ ստուգումն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանման ղեկավարը: Այդ որոշումը կարող է ընդունվել ստուգումը փաստացի սկսվելու օրվանից մինչև ստուգման ավարտի օրն ընկած ժամանակահատվածում:

11. Սույն հոդվածին համապատասխան գնահատված (վերագնահատված) հարկման բազայի (բազաների) հիման վրա հարկ վճարողի հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են Օրենսգրքով սահմանված կարգով: Եթե հարկ վճարողի կողմից հարկային մարմին ներկայացրած հարկային հաշվարկներում արտացոլված հարկման բազաները գերազանցում են սույն հոդվածին համապատասխան որոշված հարկման բազայի չափը, ապա հիմք են ընդունվում հարկ վճարողի հարկային հաշվարկներով ներկայացված տվյալները: